

Izhaja

vsak četrtek (po potrebi tudi večkrat) z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankirajo in pošiljajo uredništvu lista »Mir« v Celovec, Pavličeva ulica št. 7. Osebni pogovor od 11. do 12. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo. Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

Nefrankirani dopisi se ne sprejmejo.

MIR

Glasilno koroških Slovencev

Velja

za Jugoslavijo . . . K 10—
» ostalo inozemstvo » 15—
za celo leto.

Naročnina naj se plačuje vnaprej. Posamezna številka velja 20 h.

Za oglasila se plačuje po 20 h, med besedilom po 40 h za 1 cm² vsakokrat; minimum 24 cm². — Za poslano se plačuje po 30 h, za parte, zahvale in izjave ter za oglase med besedilom po 40 h za 1 cm². — Za male oglase se plačuje po 10 h za besedo vsakokrat; minimum 1 K.
Za izvestilo pri upravnistvu 1 K posebej. Vprašanjem je za odgovor priložiti znamko.

Denar naj se pošilja na naslov: Upravištvo lista »Mir« v Celovcu, Vetrinjsko obmestje št. 26.

Leto XXXVIII.

Celovec, 26. julija 1919.

Št. 25

Koroška v mirovni pogodbi.

Mirovna pogodba, ki obsega 371 členov, je bila izročena v nedeljo dne 20. t. m. brez vsakih ceremonij nemško-avstrijskemu drž. kanclerju dr. Rennerju.

Ker smemo pričakovati, da bo pogodba v tej obliki, kakor je sedaj predložena, več ali manj končno veljavna in kot takšna tudi sprejeta od Nemške Avstrije — ako navsezadnje ne posežejo vmes še kakšni izvanredni činitelji — in ker nas koroške Slovence v prvi vrsti zanima oni del pogodbe, ki se tiče naše ožje domovine, hočem na kratko očitati, kako izgleda Koroška v tej pogodbi. V splošnem so nam te točke znane že iz prejšnjih poročil iz Pariza, danes pa jih imamo pred seboj v njih celotni obliki.

Kanalska dolina pripade Italiji in je za nas torej končno veljavno izgubljena.

Ziljsko dolino z Beljakom dobi Nemška Avstrija.

Za ostali del slovenske Koroške pa se ustanovi poseben glasovalni pas, to se pravi, prebivalstvu tega ozemlja bo dana možnost, da se potom plebiscita ali ljudskega glasovanja izjavi za Jugoslavijo, oziroma za Nemško Avstrijo.

Ozemlje, ki pride v poštev pri ljudskem glasovanju, obsega bistveno takozvano celovško kotlino. Meja tega ozemlja teče od Maloške peči po grebenu Karavank do Olšove (kjer izvira Meža) od tukaj ob zapadni meji Mežiške doline, južno Labuda čez Dravo na Košenjak k štajerski meji. Zapadna in severna meja pa gre od Maloškega vrha med Maloščami in Bačami čez železnico k ovinku Drave, približno 6 km od Beljaka, potem ob Dravi in 2 km pred št. Martinom severno k Zgornjim Vogljicam čez Kostanje, Osojske Ture, Ulriško in Magdalensko goro, Mostič ter dalje ob meji velikovškega okrajnega glavarstva k Košenjaku.

Mežiška dolina (Črna, Možica, Prevalje, Guštanj, Spodnji Dravograd)

torej ne spada v omenjeno sporno ozemlje in bo priklopljena brez glasovanja k Jugoslaviji.

Gori označeno ozemlje pa bo ločeno po črti, ki gre od Rožeka po sredi Vrbskega jezera, nato po Jezernici (Vankart), Glini, Krki v dva dela, ali v dve coni. Južni del (cona A) bo imel jugoslovansko, severni del (cona B) pa nemško upravo.

Ljudsko glasovanje se bo vršilo pod nadzorstvom glasovalne komisije, v kateri bo poleg zastopnikov velesil (Amerike, Anglije, Francije, Italije) v coni A jugoslovanski, v coni B pa nemško-avstrijski zastopnik.

Glasovalo se bo tri mesece potem, ko stopi v veljavo mirovna pogodba in sicer najprej v južnem (A) delu, po okrajih, ne po občinah.

Ako se odloči južni del za Jugoslavijo (o čemur ni dvomiti), tedaj se izvede glasovanje tri tedne pozneje tudi v severnem delu (B).

Glasovati bo smel vsakdo (moški in ženske), ki je izpolnil 20. leto in ki ima stalni sedež v glasovalnem ozemlju od 1. januarja 1919. Mora ali biti rojen v glasovalnem ozemlju, ali pa imeti stalni sedež od 1. jan. 1912 oziroma domovinsko pravico v dotičnem ozemlju.

Kakšen bo način glasovanja, ali bo tajno ozir. javno, ali bo zahtevana osebna navzočnost, se iz dozdaž znanih klavzul ne da posneti.

Na Štajerskem ne bo glasovanja, in bodo veljale meje, ki tvorijo sedaj demarkacijsko črto kot končno veljavne. Torej pripade vsa južna Štajerska z Mariborom in Ptujem k Jugoslaviji.

Ako bo mirovna pogodba z Nemško Avstrijo podpisana in ratificirana (potrjena) okoli 15. ali 20. avgusta, smemo računati, da se bo vršilo ljudsko glasovanje približno v drugi polovici meseca novembra.

Dasi ne dvomimo, da bo uspeh glasovanja v coni A, kjer živi v pretežni večini le naše slovensko ljudstvo in kjer bo poleg tega tudi še naša uprava, tako da se ne bo treba nikomur bati nasilja ali drugih neprijetnih posledic, ki

smo jih bili vajeni iz časov stare Avstrije ob priliki volitev, zelo dovoljen, vendarle ne smemo držati križem rok, ampak vse naše stremljenje mora iti za tem, da bo plebiscit izpadel za nas čim častneje, da dobimo najmanj 95% vseh glasov, tako da pokažemo širnemu svetu, kako slabo in pristransko so bili poučeni o naših razmerah tisti, ki so nas proti naši volji hoteli izročiti Nemški Avstriji.

Tudi glede cone B ne smemo biti preveliki pesimisti (črnogledi). Neznosen položaj, v katerega pridejo prebivalci cone B, ko se enkrat južna cona odloči za Jugoslavijo, ko bo tekla naša državna meja tik pred Celovcem, še bolj pa težki mirovni pogoji, ki so naloženi Nemški Avstriji, bodo pač vplivali na vsakega, količkaj resno mislečega prebivalca, severne cone, pa naj si bo Slovenec ali Nmec, da se bo odločno izjavil za Jugoslavijo.

Boleti nas pač mora vse bridka izguba Kanalske in Ziljske doline. Toda tudi v tem oziru ne smemo preveč obupavati. Vsaka krivica se mora enkrat maščevati. In tako naj živi v nas trdno prepričanje, da pride dan osvete tudi za to nam storjeno krivico, da pride čas, ko bo rešen tudi ta biser naše slovenske koroške domovine.

O nekaterih mirovni pogojih za Nemško Avstrijo.

Nemška Avstrija bo štela 6 milijonov prebivalcev. Od teh živé 3 milijoni v mestih.

Razen že omenjenih teritorialnih izprememb na Koroškem in Štajerskem izgubi Avstrija vso južno Tirolsko do Brennerja, ki pripade Italiji. Čehoslovaška republika dobi skoro 3 milijone Nemcev pod svojo oblast, tako da bo štela ostala Nemška Avstrija le okoli 6 milijonov prebivalcev, od katerih pa odpade samo na Dunaj več kot 2 milijona. Druga mesta v Nemški Avstriji pa bodo štela skupaj tudi 1 milijon prebivalcev,

Iskreno sem vesel Vaših zrelih misli in čvrstih namenov za v bodoče. Na tem temelju — ne pa na sentimentalnem pesimizmu.

Vse naše prisrčno pozdravljam udani
(Dalje sledi.)

Krek.

Skupno delo.

Vsak stan ima svoje dolžnosti do skupnosti, torej tudi inteligenca. Razpolaga z večjo izobrazbo in širšim obzorjem kot ljudstvo. Zato bi tudi v kulturnih vprašanjih morala ljudstvo dvigati iz nižav v višave. Posamezni inteligent zmore to le v omejenem obsegu. Vsa inteligenca skupaj pa bi lahko izvedla to delo do neke popolnosti. Seveda v tem ni na zgoraj nikake meje. Več kot ljudstvo zna in zmore, več velja.

Brez tesne skupne organizacije vse inteligenca, svetne in duhovske, pojde veliko trudopolnega dela v nič, se bode veliko duševnih moči ubilo v brezplodnem strankarstvu in v osebnostih. Ugled inteligenca bo izpodkopan, ljudska izobrazba in vzgoja bode zaostala in s tem je dana največja ovira duševnemu, gospodarskemu, socialnemu in političnemu napredku.

Naša prva programatična zahteva je torej: vsa slov. inteligenca, bodi si duhovska ali laiška, mora ohraniti med seboj prijateljsko razmerje, mora se zavedati, da bo v skupnem, sporazumnem delu dosegla veliko več kot z razcepljenim, strankarskim. Šlo bo to lahko, ako posameznik ne išče v tem delu sebe, svoje časti, svoje koristi, ampak le blagor ljudstva. Inteligenca si mora biti predvsem na jasnem, kaj ljudstvo potrebuje in kako bi se dalo to doseči. Torej je tudi za inteligenco dvoje potrebno: študij po-

Podlistek.

V. R.

Spomini na dr. Jan. Ev. Kreka.

(Dalje.)

Ljubljana, 24./6. 1909.

Dragi!

Šmihelska novica, ki vem zanjo že nekaj dni, me je res razveselila. Prepričan sem, da ni le raketa, marveč pošteno ukresan ogenj, ki ne ugasne.

Osebni stik nam je potreben, da ustvarimo potrebno vzajemnost. Prijateljstvo med nami duhovniki — ena reč; druga pa iskati prilik, da se sprijaznita tudi naš mladenič in Vaš, naš in Vaš kmet.

Letos bo naša S. K. S. Z. zborovala v št. Jakobu binškoštni pondeljek. Poročila bodo: Korošec (kateri ne vem): Pomen izobraževalnih društev zlasti v narodnem oziru; Štajerc: Društveni domovi; Goričan: Skioptikon; Jarc: Učni pripomočki v izobraževalnih društvih; Jaz: Odseki v izobraž. društvih. Bogoslovci nam boste, če ste prosti takrat, pač pomagali. Za predavanja smo vam tudi Kranjci na razpolago. V takem slučaju se obrnite na prof. Jarca. Dijaška zveza item. Vem, da berete »Domoljub«. Oddelek »o izobrazbi« in prve članke o »kmečkem domu« pišejo Daničarji.

Poljedelsko ministrstvo ne izdaja nobenega lista, pač pa razne publikacije v obliki knjig. Obrnite se na Grafenauerja, da vam v tem oziru preskrbi kaj za vašo knjižnico. Agrarno političnega lista ni v Avstriji, ki bi res objektivno obdeloval agrarna vprašanja za vse dežele.

Najboljši je še: Agrarische Halbmonatshefte (urednik Rokitansky), ki izhaja v Gradcu po 20 strani. Na leto stane 8 K. Naroča se: Schloss Laubegg. Post St. Georgen a. d. Stiefding, Steiermark. Jaz ga imam, odkar izhaja (tretje leto).

Pri Vas je zdaj Poljak Pindelski. Bodite mu dobri, da ne obupa. Impetuzen v svojih namelih je zadel ob granit poljske zaostalosti. Pozdravite ga!

Če ne morete drugače, pa me vsaj v počitnicah obiščite na Prtovcu. Do Bohinjske doline z vlakom, potem pa preko Jelovice. Kar vas pride, vas bom vesel.

Prisrčen pozdrav vam in vsem našim.

Vam udani

Krek.

Abgeordnetenhause, 23./6. 1909.

Dragi!

Grafenauer mi je dejal, da ni dobil vašega pisma. Pošlje vam, kar želite.

Z. zv. in G. zv. sta vam na razpolago. Tam do bote tudi najboljša pojasnila, kaj naj si ogledate.

»Miru« manjka gospodarske vsebine, ker nima za to izvežbanih sodelavcev. Vsaka številka bi morala imeti članke z organizatorskim namenom.

Vaši delayci tudi mene skrbje. Sedaj snujemo strokovno zvezo, ki bo obsegala vse jugoslovansko delavstvo.

Prosim vas: med bogoslovci napravite tudi poseben delavsko organizatoričen klub. Prvo: seznaniti se z razmerami v delavskih krajih in dobiti zanesljivih zaupnikov. V tem oziru kar zveste, na naslov: M. Moškerc, urednik, Ljubljana. Uredništvo »Slovenca«. Gostinčar bo aktivno pomagal; seveda tudi jaz, kar bom mogel.

in tako ostanejo le še 3 milijoni, ki naj proizvajajo in pridelujejo to, kar bodo pojedli trije milijoni v mestih.

Armada.

Jakost (moč) nemškoavstrijske armade ne sme presegati 30.000 mož s častniki vred. V to število je všteto tudi moštvo nadomestnih formacij. Novačenje je dovoljeno samo potom nabiranja prostovoljcev. Častnikov Nemška Avstrija ne bo smela imeti drugačnih kot aktivne; njih število bo smelo znašati največ dvajsetino, število podčastnikov pa največ petnajstino celokupne armade.

Brodovje.

Nemška Avstrija mora odstopiti vse pomorske ladje in nadomestiti vse povzročene izgube zveznih in pridruženih držav na rečnih ladjah, toda samo v toliko, v kolikor oddaja ladij ne presega 20% ladijskega parka, ki ga je imela meseca novembra 1918.

Oddaja strojev.

Nemška Avstrija mora nadomestiti stroje in druge sestavne dele, pri čemer se bo oziralo na sedanjo desorganizacijo njene industrije.

Oddaja pohištva.

Nemška Avstrija mora oddati zaveznikom gotovo količino, ki se bo šele določila, popolnoma izdelanega pohištva.

Oddaja živine.

Zaenkrat mora Nemška Avstrija oddati 6000 molznih krav, 2000 glav mlade živine, 100 bikov, 3000 telet, 2000 glav plemenske goveje živine, 2000 plemenskih konj, 1000 ovac in 1000 pitanih prašičev. Vsa ta živina se razdeli po določenem ključu med Srbijo in Romunijo.

Vse državno imetje zastavljeno.

Za vse obveznosti, ki izvirajo iz mirovne pogodbe, se stavi hipoteka na vse državno imetje in na državne dohodke.

Predvojni dolgovi.

Predvojni dolgovi bivše monarhije se razdele med novonastale države na ozemlju Avstro-ogrske. Za merilo posameznih ozemelj se vzamejo dohodki let 1911—1913.

Vojna posojila.

Vojna posojila se ožigosajo. Druge države, izvzemši Nemško Avstrijo, nimajo nikakih obveznosti napram lastnikom vojnih posojil na onih ozemljih, toda te države in njih državljanji, ki so lastniki drž. posojil, tudi nimajo ničesar zahtevati od Nemške Avstrije. Za vojna posojila v prejšnjem inozemstvu je odgovorna le Nemška Avstrija.

Državna lastnina.

Vsaka država ohrani državno lastnino, ki se nahaja na njenem ozemlju. Kar prejmejo države, izvzemši Nemško Avstrijo, na ta način, se vknjiži v njih breme na obnovitveni račun Nemške Avstrije, odtegnejo pa se od drugih držav prevzeti

ložaja lastnega ljudstva, študij položaja drugih ljudstev, izbira tistih sredstev, ki so pripomogla drugim ljudstvom k boljšemu položaju, in v drugo, udomačenje teh boljših sredstev med našim ljudstvom; torej lastna izpopolnitev in izpopolnitev ljudstva. V to pa je potrebna smotrna organizacija inteligence.

Temelj ljudski izobrazbi in tudi inteligenci polaga domača hiša, šola in cerkev. Zastopnikom teh treh činiteljev dati prav globoko zavest o njih pomenu za ljudski blagor in ob enem vsa potrebna sredstva v njega izvršitev, je naloga vseh, ki se njih važnosti zavedajo. Predvsem bi morala biti učitelj in duhovnik v trajnem prijateljskem stiku med seboj in stariši otrok. Da je v tem oziru včasih težko, se zaveda vsakdo, kdor pozna temperamentne in slabosti ljudi. Te težkoče bi pa mogli premestiti sestanki učiteljev in duhovnikov celih okrajev. Zgodi se lahko, da en učitelj v domačem duhovniku ne najde strune, ki bi mu lepo zvenela; ravno tako tudi lahko duhovnik pogreša pri učitelju vsega, kar si želi od njega; sedaj pa, ko pridejo izpod domačega stolpa in se oddaljijo domače, morebiti silno tesne razmere, je mogoče, da se veliko nasprotij ugleda, ali razjasni, marsikatero nezaupanje odpravi, mnogo krivih informacij raztolmači. Organizira se lahko skupno delo. Koliko se lahko boljše pripravijo razne prireditve, koliko raznoličnejši je lahko njih program in koliko bolj temeljito je delo. Moči se štedijo in uspeh je večji. Kakor tukaj v ozkem obsegu, tako si je treba predstavljati organizacijo za celo deželo. Le, da se pri isti i pritegne ostala inteligenca.

dolgovi, v kolikor odgovarjajo izdatkom, ki so jih potrosile za to državno posest.

Deželno, občinsko, šolsko in bolniško imetje preide brezplačno v posest novih držav.

Bankovci.

Vse nanovo nastale države morajo tekom dveh mesecev na svojem ozemlju nahajajoče se bankovce žigosati (po večini že izpeljano) in jih tekom 12 mesecev zamenjati za lasten denar. Bankovce, nahajajoče se dne 15. junija 1919 v inozemstvu, prevzameta Nemška Avstrija in Ogrska same. Vsaka država obdrži na svojem ozemlju se nahajajoči drobiž.

Politični pregled.

Dviganje potopljenih ladij.

Potopljene nemške ladje so začeli zopet dvigati iz dna morja.

Srbski maturantje v Ljubljani.

Od 19. do 24. t. m. je bivalo v Ljubljani okoli 300 srbskih maturantov, katerim so priredili Slovenci zelo pristrčen sprejem. Po ogledovanju Ljubljane so se odpeljali tudi na Bled. Vmes pa so se vršila razna predavanja, da seznanijo srbsko mladino s slovenskim kulturnim življenjem.

Kralj Peter v domovini.

Kralj Peter se je vrnil iz Grške v Srbijo. Prestolonaslednik se mu je peljal nasproti v Mladenovac, odkoder ga je spremljal v Aranjelovca.

4000 Poljakov interniranih.

Nemci so odpeljali iz Gornje Šlezije okoli 4000 Poljakov v notranjost Nemčije, da se ne bi mogli udeležiti ljudskega glasovanja. Slovenci, bodimo pozorni!

Narodno predstavništvo.

Narodno predstavništvo je imelo svojo zadnjo sejo dne 18. t. m. Počitnice bodo trajale kakih 15 do 20 dni.

Konec Turčije.

Curiah, 21. julija. Kakor poroča „Corriere della Sera“ iz Pariza, so ententne države v turškem vprašanju sklenile, da se Turčija državno-pravno popolnoma razpusti.

Pogodba z Avstrijo.

„Wiener Mittagszeitung“ piše: Objava mirovne pogodbe je v parlamentarnih krogih napravila uničujoč vtis. Vse stranke so soglasno mnenja, da so določbe mirovne pogodbe neizvedljive. Krščanskosocialni poslanci povdarjajo posebno, da so podrobne odredbe glede finančnih žrtev, ki jih zahtevajo od Nemške Avstrije, posebno glede rešitve valute in vojnega posojila, neizvedljive. Nemškonacionalni poslanci označujejo predvsem teritorialne določbe kot katastrofalne. Nemška Češka, Nemško Moravsko, Nemško Južno Tirolsko, to so trije udarci. Vrhutega pa naj se vrši glasovanje na Koroškem najprej v bolj slovenskem delu, kar bo gotovo škodovalo poznejšemu glasovanju v bolj nemškem delu Koroške. Socialni demokrati smatrajo izvedbo mirovne pogodbe v njenem gospodarskem delu za zaslužnjenje Nemške Avstrije za prihodnja tri desetletja. To je mir sramote, veliko trši, kakor mir, ki je naložen Nemčiji. Nemška Avstrija bo izgubila svojo samostojnost in postala imperijalistična kolonija entente.

Nemška Avstrija ne bo podpisala.

Ženeva, 24. jul. Pariški listi objavljajo izjavo dr. Rennerja, da Nemška Avstrija mirovni pogojev ne bo podpisala, ker pomenjajo ti pogoji popolno uničenje Nemške Avstrije.

Antanta ne bo popustila v vprašanju meja.

Dunaj, 24. jul. „Neues Wiener Abendblatt“ poroča, da so člani mirovne konference mnenja, da se more podaljšati Nemški Avstriji rok za protiizjavo glede mirovne pogodbe. Toda enoglasno se povdarja, da v splošnem ni mogoče izpremeniti ničesar gledé mirovni pogojev, posebno v pogledu na odločitev meja s slovanskimi sosednjimi državami.

Dnevne vesti.

Pedagoško društvo v Velikovecu. Da brani svoje pravice in si izvojuje popolno enakopravnost z državnimi uradniki v materijelnem oziru ter organizira kulturno delo, zlasti z ozirom na plebiscit, se je zbralo slovensko učiteljsko v jugoslovanskem delu Koroške 13. t. m. v Goseljni

vasi in ustanovilo za sodne okraje Železna Kapla, Dobrla vas in Velikovec „Pedagoško društvo v Velikovecu“.

Slovensko planinsko društvo naznanja, da Češka koča pod Grintovcem letos ne bo odprta. Planinci se opozarjajo, da so tudi pota okoli Češke kočice močno poškodovana, katerih poprava se letos ne more izvršiti.

Po čem spoznate prave slovenske gostilne? Ne po sladkih in priliznjenih besedah gostilničarja ali natakariče, ampak po tem, ali ima gostilna naročen tudi naš list „Mir“. Zato v vsaki gostilni najpoprej zahtevajte „Mir“ in potem šele si naročite tudi pijačo. Ljudij, ki našega lista ne poznajo, tudi mi ne poznamo. Vsaj niso to naši ljudje, niso naši prijatelji, ampak samo pijavke, ki se nas oklepajo, da bi se od nas redile.

Izgubil se je 15 letni fant Janez Kranjc iz Pliberka. Odšel je bil brez vzroka 14. julija proti Prevaljam, kjer ga je še 15. 7. neki njegov znanec videl in z njim govoril. Fant je okroglega lica, modrih oči ter ima rumene lase. Oblečen je v rujavo obleko in nosi škornje. Sumi se, da se je podal deček kam na Kranjsko. Kdor bi dečka izsledil, ali če bi fant mogoče pri komu stopil v službo, prosi se, naj bi dotični blagohotno naznanil očetu, Janezu Kranjcu, železniški delavec na Dvoru pri Pliberku.

Dopisi.

Vabilo na veliki ljudski shod pri Ilcu v Gorjah dne 3. avg. 1919 ob 3. uri pop. Vsi na shod!

Kotmaravas. Tudi mi Kotmirčani smo se začeli gibati. Slavili smo Petrovo slavnost, vpeljali v šoli v enem razredu že čisto slovenski poduk, odstranili nemške napise in jih vsaj na javnih hišah nadomestili s slovenskimi. Dne 3. avgusta pa priredimo pri Ilcu v Gorjah velik ljudski shod. Govoril bo g. Janko Arnuš, ki je znan ljudski govornik. Pridite vsi iz vseh strani.

Kotmaravas. (Nagla pošta.) Dne 21. 7. 1919 mi prinese poštar od celjskega pešpolka cenzurirano razglednico iz Bleda. Po pisavi sem takoj spoznal g. Jos. Čemra iz Borovelj. Tudi Pavel in Borovnik Mici sta bila podpisana. Čudno, si mislim, pa mi je še ravno včeraj pravil Pavle, da je Joza ujet na Laškem. Pogledam torej natančneje poštni pečat, in kdo si more misliti moje začudenje, razglednica je bila na Bledu oddana 11. 8. 1912, torej pred sedmimi leti. Med tem časom je gpdč. Borovnik že davno, kakor upam, srečna žena sredi svoje rodbine, Pavle je preromal cele Karpate in Poljsko, bil na romunskem in laškem bojišču, prej niti vojak, je nosil nazadnje celo tri pavolnate zvezde. Joza pa dovršil gimnazijo in univerzo, postal doktor, sodnik, nadporočnik in sedaj že osem mesecev otepa makarone in polento. Na pošti si najbrž mislijo: V sedmih letih vse prav pride.

Borovlje. Naša puškarska obrt se čim dalje bolj razvija. Odkar smo združeni z Jugoslavijo, prihajajo iz Slovenije in Hrvatske pa tudi iz bolj oddaljenih krajev lovci in kupčevalci kupovat orožja, tako so vse zaloge že izčrpane. V sled tega gredo cene pušk zopet kvišku.

Borovlje. Dne 19. t. m. so se zbrali tukaj zaupniki cele Rožne doline v svrhu ustanovitve odbora „Narodnega sveta“ za Rož. Posetil nas je tudi g. general Maister, ki nam je prav lepo obrazložil delovanje „Narodnega sveta“ v Velikovecu. Odbor začne v najkrajšem času s svojim delom.

Sinčavas. V nedeljo dne 20. t. m. je bil tukaj sestanek zaupnic slovenskega ženstva iz Podjunske doline, na katerem je govorila g. dra Piskernikova o pomenu ženske organizacije. Izvrstni govor priobčimo v eni prihodnjih števil. Govorila sta tudi še general Majster in kap. prof. Dolar. Nato se je osnoval osrednji odbor ženske organizacije za slovenski Korotan. Za predsednico je bila izbrana g. dra Angela Piskernikova.

Sinčavas. V nedeljo dne 20. t. m. se je vršil tukaj ustanovni shod podružnice zveze jugosl. železničarjev. H koroški podružnici je pristopilo 70 slovenskih železničarjev.

Iz Roža. Vsak, kdor ima le malo pameti, mora biti vesel, da so odšle nemške roparske druhalje in da je z Jugoslavijo prišel mir in red, da je varna naša lastnina pred ropom in plenjenjem. Vendar je še nekaj zagrizenih nemčurjev, ki so nezadovoljni in godrnjajo ter si srčno želijo, da bi prišli Nemci nazaj. Ti zagrizenci ne izprevidijo, da je sedaj dosti boljše, kakor poprej, oni vidijo, da jugoslovanski vojaki ne nastopajo s silo in brutalnostjo kakor Nemci, vedo, da ne kradejo in ne ropajo, a vseeno še vedno hočejo, da bi prišli pod Nemško Avstrijo. V začetku so se bali, da si niso upali prestopiti hišnega praga,

ko so pa videli, da se jim ničesar ne zgodi, jim je zopet zrastle — dolg jezik. Zabavljajo čez Jugoslavijo ob vsaki priliki, razširjajo razburljive novice, da bo kmalu prišlo nazaj toliko in toliko tisoč Nemcev in na ta način plašijo in begajo omahljivce in bojazljivce. Še vedno prihajajo babnice po skrivnih potih v Beljak, češ, da nesejo svojem ali sorodnikom onstran črte živeža, toda njihov pravi namen je pogosto to, da grede povedat, koliko je tukaj vojaštva in kje je nastanjeno. Nazaj grede po prinašajo pisma, kjer zaslepljenci pri nemškem „Volkswelheru“ domu pišejo, da bodo prišli kmalu nazaj in da se bodo nad Slovenci krvavo maščevali. Take novice se potem razširjajo od ust do ust in napravljajo iz ljudi omahljivce, ker marsikdo jim gre na lim in verjame lažem. Naj vojaška oblast trdo prime dotične, ki trosijo take laži in naj zapre take nezanesljive osebe, ki vključ prepovedi, brez dovoljenja ali pod kako lažnjivo pretvezo hodijo večkrat v Beljak, da vtihotaplajo nemške laži. Mi pa bodimo prepričani, da so pri nas Nemci za vedno dogospodarili, da se bomo vladali sami, svobodni Jugoslavlani. Komur pa ni všeč v Jugoslaviji, onemu je pa na prosto dano, da se lahko izseli v blaženo Avstrijo. Mislim, da bi je bili kmalu siti, kakor tudi oni, ki so odšli z Nemci, in so se že vrnili.

Pliberk. Vrla narodna dekleta iz Doba pri Pliberku so ob veseli priliki podarila kat. slov. izobraževalnemu društvu v Pliberku 20 kron. Hvala! Ker je bilo društveno imetje po nemških boljševikih popolnoma uničeno in je društvo brez vseh sredstev, so taka naklonila zelo dobrodošla. Uničena je bila tudi društvena knjižnica, zato se društvo obrača na vse rodoljube, ki imajo kaj knjig poučne in zabavne vsebine in jih morejo pogrešati, s prošnjo, da jih blagovolijo društvu podariti, da more naprej vršiti izobraževalno delo med narodom.

Pokrče. (Velika nesreča) se je v ponedeljek, dne 21. t. m. pri Krefnu v Ličjivasi zgodila. Medtem, ko so bili stariši na polju, so se bili igrali štirje domači otroci v hiši z ročno granato, ki so jo bili dan poprej v gozdu našli. Nesreča je hotela, da je granata razpočila in dva izmed otrok sta ležala razmesarjena v svoji krvi: 16letni Foltej, kateremu je raztrgalo roko in obe nogi ter obličje, in 2letni Viljem, ki je dobil težke poškodbe na glavi in nogah. Po sprevidenju starejšega fanta sta bila takoj odpeljana v celovško bolnišnico, pa sta med operacijo umrla. Pripeljana domov, sta bila ob obilni udeležbi ljudstva, dne 23. t. m. pokopana. Hudo prizadeti družini naše iskreno sožalje. Stariši, pazite na svoje otroke in ne puščajte jih same doma!

Pliberk. Naši trgovci in obrtniki imajo še vedno provizorične slovenske napise, napravljene na košček papirja s svinčnikom ali črnilom. Pa še ti napisi so izgotovljeni v takih spakedrankah, da naravnost smešijo lep slovenski jezik, tako na pr. „Krušnar“, „uznar“, „stojarna in usnarja“, „trgovina zmešanega (!) blaga“ itd. Le par izmed njih se je odločilo, napraviti pravilne, res lepe slovenske napise na iste table, na katerih se je poprej bleščal samo nemški napis. Počasi, zelo počasi se množijo slovenski napisi. So še celo taki trgovci, ki imajo samo nemške napise zakrite s pritrjenim papirjem! Ali morda še vedno čakajo nemških „rešiteljev“, ki so ob zadnjem vpadu tako krasno pokazali svojo kulturo, zaradi katere ste po njih odhodu vsi zatrdjevali, da je vas sram, da ste Nemci? Torej sledite vsi z lepimi, pravilnimi slovenskimi napisi!

Slovenji Plajberk. Mnogo smo prestali v naših Rutah, saj še naše prerokovanje o tem ni vedelo, da bomo tudi mi slišali granate žvižgati in strojnice regljati. Skoraj šest mesecev so nas davili Nemci; pa pošten strah so imeli v naših krajih in zato si niso upali najhujšega storiti. Res, hudo je bilo za nje, zato so pa tudi pred Jugoslavlani zbežali kot zajčki. Kako naj bi popisal naše veselje, ko smo bili odrešeni! Trpljenje je pozabljeno, kakor otroci smo se veselili, da so se naše goreče želje izpolnile. Naši begunci so se vrnili zmagovalno, v zameno pa so zbežali trije ali štirje privandraci krvosesi. Želimo jim od srca vse najboljše med njihovimi bratci onstran meje. Sedaj naj naš pride kdo vprašat, kaj hočemo! Niti ene izdajice ne bi našel. Pokazali smo našo voljo na predvečer Cirila in Metoda, ko smo prvokrat prižgali kresove svobode, da so do neba plamteli. Celovčani, ali ste videli? Gledali in čudili pa smo se tudi mi, ko smo z naših visokih gor videli vso slovensko Koroško v plamenih, tudi daleč onstran Celovca, jezera in Beljaka.

Kotlje. (Žrtev nemškega divjaštva.) Dne 4. majnika je pri Šmarjeti v Rožu izgubil življenje tukajšnji župljan-vojak, Kristian Capelnik. Ustrelili so ga nemški vojaki-divjaki na podli način potem, ko se je slovenska posadka po hrab-

rem boju že udala. Padli vojak je bil priden, pobožen fant in odločno slovenskega mišljenja. Njegova smrt pomeni pač bridko izgubo za očeta, brate in sestre, a naša župnija je lahko ponosna, da šteje tudi enega mučenika, ki je daroval svoje življenje za osvoboditev naše slovenske domovine.

Grebinj. Prva narodna veselica v Grebinju, ki se je vršila v prostorih gosp. Ručigaja, je zelo dobro uspela. V prvi vrsti se imamo zahvaliti vrlim domačim pevcem in pevkam, pevskega zboru mariborskega pešpolka, kakor tudi pevskega zboru tržaškega pešpolka, ki sta nas ta dan posetila. Tudi igralci so svoje vloge izvrstno zastopali. Istotako so deklamacije („Dramilo koroških Slovencev“ in „Domovini“) vzbudile navdušenje med občinstvom. Posebno globoko je pa vplival ognjen govor gosp. kurata Lendovškega, ki je slikal prejšnje žalostne razmere slovenskega kmeta na Koroškem in njih odrešenje po jugoslovanskih vojaki ter jih je spodbujal, da bi se ne bali javno priznati, da so Slovenci. Dalje se zahvaljujemo tudi onim, ki so z darili pospešili „srečolov“. Čisti dobiček znaša 370 K, od katerih oddaja narodni odbor 100 K za invalide in 100 K za knjižnico. Prosta zabava po sporedu je bila tudi zelo prijetna, g. Ručigaj je skrbel za dovoljno pijačo in izbornu kuhinjo. Želeti bi bilo, da bi se take veselice večkrat vršile, ker prav dobro vplivajo na naše ljudi.

Dobrlavas. Stari ljudje se ne vedo spominjati, da bi bili videli kedaj toliko ljudstva v Dobrlivasi, kot v nedeljo, 13. t. m., ko smo peljali padlega Kranjca k zadnjemu počitku. Kaj smo ž njim zgubili, to so povdarjali govorniki ob odprtem grobu in je bilo opisano že v predzadnji številki „Mira“. Od vseh krajev so prihitali, da skažejo padlemu junaku čast, katero je pač zaslužil. Ko smo stali ob odprtem grobu, je bila videti na obrazu vseh globoka žalost. Razumljivo — ker vsak, kdor ga je poznal, mu je moral biti prijatelj. Zato je bilo tudi pričakovati, da prihiti tolika množica in pokaže s tem odkrito spoštovanje do padlega in njegovih zaslug in sožalje starišem in sorodnikom. Hvala Bogu, velika večina je res prišla iz tega pravega namena. Žalibog pa so bili tudi takšni — ni jih bilo veliko — ki so prihitali pod pretvezo pogreba v Dobrlavas, v istini pa so prišli iskat zabavo in — ples. Videli sem jih, kako so stali ob grobu potrti — na videz — njih misli pa so bile drugod! Ni še bil grob junaka zagraben, že so se zbrali pri Bruggerju, godba je svirala in ti brezsrčni, brezobzirni in hinavski ljudje so začeli plesati. Vsi poštteni potniki, kateri so prihitali od daleč, so se zgražali nad takšnim početjem posameznih brezobzirnežev. Neki nadporočnik je zaukazal godbi, da naj se preseli iz gostilniških prostorov na vrt, ker je hotel na ta način napraviti konec plesu. Pa se je motil! Dotična družba si je namreč mislila, godba se seli, mi pa pojdemo za njo. In res, ko je nadporočnik odšel, se je začel ples na vrtu in celo gostilničar, od katerega bi človek mislil, da je vendar že v tisti starosti, ko bi bil že lahko pameten, se je vrtel z natakaričo, kot kakšen 18letni fant. Verjamem, da je bil vesel, da je stočil toliko vina; ampak da se bo spozabil tako daleč, od tako starega človeka, kateremu je brača osivela, vendar ni bilo pričakovati. Nekateri pa so bili vsaj toliko rahločutni, da so se šli zabavati v okolico. Da je godba svirala dalje — nič proti temu. Ampak da je za tiste valčke in koračnice, po katerih je plesala lahkomišljena družba, pobirala od gosta do gosta s krožnikom denar, temu smo se čudili, ker smo vedno mislili, da pozna vojaška godba druge običaje, kot kakšna navadna „ciganska kapela“. Nočem nikomur odkrediti pravice do veselja in zabave — ampak v primernem času. To pa je bil dan žalosti, zlasti za Dobrlavas in tudi za vsakega posameznika, kateri je spoštoval padlega. Ponosna naj bo občina, katera ima takšnega junaka; one plitve značaje pa, ki ne vedo čislati krvavih zaslug in kateri niso vredni, da nosijo spomin na njega v svojih srcih, si naj tisti, ki si prisojajo tudi v drugih zadevah toliko vpliva, natančneje pogledajo!

Klopinj. Dne 20. junija se je vršil — prvič po vojni — sestanek koroških dijakov na Klopinjskem jezeru. Sestavil se je pripravljalni odbor za socijalni tečaj, ki se vrši 18. in 19. avgusta v Sinčivasi. Pozivamo vse koroške akademike, bogoslovce in srednješolce, da se čim prej prijavijo podpreds. priprav. odbora cand. jur. Urbancu Tonetu v Pliberku, da se pravočasno poskrbijo stanovanje in hrana.

Klopinjsko jezero. (Veselica.) Izredno lepo vreme je privabilo dne 20. t. m. velikansko množico ljudstva na Klopinjsko jezero. Bila je to prava narodna slavnost. Vsa obala je bila v cvetju v zelenju in zastavah. Za zabavo je bilo zadostno preskrbljeno. Vojaška godba, ples, petje raznih pevskih zborov, med katerimi je bil zelo častno zastopan pevski zbor iz Železne Kaple, srečolov,

šaljiva pošta, veslanje in plezanje na mlaj, vse to je nudilo posameznikom dovolj raznovrstnega razvedrila. Prodalo se je nad 2000 vstopnic, čisti dobiček, namenjen koroškimi invalidem, znaša nad 8 tisoč kron. Veselice sta se udeležila tudi naša dva generala Majster in Smiljanec. Časi, ko so taki gospodje s preziranjem zavračali povabila na slovenske veselice, so za nas minuli. V naši državi bodo šli ti ljudje za nas.

Sv. Križ nad Ornečami. Porcijunkula se bo v naši romarski cerkvi tudi letos obhajala kolikor mogoče slovesno v soboto dne 2. avg. V petek ob 7. uri zvečer pridiga in slovesne litanije, drugi dan se prično sv. maše ob 5. uri. Ob 7. uri je prvo slovesno opravilo s pridigo, ob 9. uri mrtvaško opravilo, ob 10. uri zadnja pridiga, pontifikalna sv. maša, zahvalna pesem in litanije. — Spominjati se hočemo letos pri tej lepi slovesnosti z globoko hvaležnostjo zlasti naših junakov, ki so dali svoje življenje za naše osvobojenje, in bo zanje ob 9. uri posebno opravilo. Skupno in goreče hočemo pa tudi prositi Vsemogočnega, da nam kmalu nakloni pravičen mir, ter vodi naše državnike k srečni uredbi naše skupne domovine. Pridite torej, romarji, v obilnem številu!

St. Ilj ob Dravi. Da so nemške tolpe mogle ubežati iz St. Ilja preko Loč do Podravelj, so seveda morali imeti precejšnje število konj, katere so pa oni na prav originalni in njim lastni način rekvirirali. „Če ne daš konja, te na mestu ustrelimo!“ Umevno je, da so poveljniki teh roparjev jezdili naprej. Dva kmeta, ki sta tem junakom posodila konje, sedaj zastoj čakata, ker so ti konji zginili. Pa naj kdo reče, da volkswerovci niso pobožni ljudje? Saj so pred odhodom tudi našo cerkev obiskali — seveda ne, da bi molili „za eno srečno rajžo“, ampak le, da so nam vzeli raz oltarje voščene sveče ter jih za spomin na St. Ilj odnesli.

Vogrče. Prejmi, dragi „Mir“, tudi iz naše skromne vasi poročilo, kako je vojna vihra vela letos tudi čez naše poljane. Štiri težki dnevi so to bili, ko so nas Nemci od Rude sem, komaj 3 km daljave, obstreljevali, ko so treskali šrapneli in granate, gotovo kakih sto, udarjale okrog nas in v naša poslopja. Zaznamovati imamo dve človeški žrtvi. Škofovemu Tomažu je granata težko ranila nogo, tako da so mu jo morali v bolnici odrezati, Breznikovo mater pa je granata ubila v bolniški postelji, katere že pet let ni mogla zapustiti. Cerkev je dobila dva strela. Druge posebne škode, hvala Bogu, ni bilo. Pač smo tudi mi bridko čutili divjanje nemških kulturonošcev. Kakor drugod, so tudi tu vso svojo jezo razlili nad župniščem, razbili in uničili tam vse, kar jim je prišlo pod roke. K sreči pa so še zadnji trenutek prej domači farani župnijsko upravo večinoma rešili in jo skrili po svojih domovih. Tem več pa je trpela cerkev, iz katere so uniformirani roparji nesli dva pluvijala in druge uprave v vrednosti 13.000 K, igrali na orglah in plesali. Vlomili so tudi v tabernakelj. Vendar pa so domačini malo prej vzeli iz njega monstranco in ciborij z Najsvetejšim ter s kelihom vred skrili doma. Svete posode so potem še nemški divjaki iskali po hišah, a zastoj. Uropali so nekaterim kmetom tudi nekaj živine in drugih stvari. Dva izmed onih, ki so ropali v župnišču, je pa kmalu doletela zaslužena kazen. Enemu, čevljarju P., je ročna granata, ko je pretel z njo Slovincem, eksplozirala v roki in ga raztrgala tako, da je v dveh urah izdihnil; drugega, starega Moll-a, pa so naši vojaki, ko so prišli čez Dravo, ustrelili na begu, ker se na povelje ni hotel ustaviti. Vsa čast pa našim fantom, ki so se ta žalostni čas tako vrteli držali! Osnovali so domačo stražo, da bi si sami branili dom. Na vnebohod pa so umikajoče se nemške vojake, ki so se utaborili nad Dravo, pognali junaško čez most, pri čemur je eden izmed naših, Jan. Rojc, bil ranjen v nogo, tako da je moral v bolnico. Nemške kulture, katera se je sedaj razkrinkala do nagega, pa nas varuj Bog! Vsaj bi se je še divje zveri in svinje sramovale.

Guštanj. Poročajo nam, da je prodal gosp. A. Oset, posestnik tolstovrške slatine, svoje posestvo nekemu Hrvatcu iz Maribora.

Iz Možice. Dragi nam „Mir“! Od vseh krajev južnega Korotana si že dobil poročila o nikdar pozabljenih dneh, ko so se nemške ljudobrambne tolpe šopirile po naših krajih, samo iz Možiške doline še ni nihče kaj poročal. Zato mislim, da bi bil tudi za nas že zadnji čas, da bi tudi nekaj povedali, da ne bodo mislili po drugih krajih, da so nam Nemci, oziroma nemčurji, zapeljani Slovenci, samo dobrote delili. Ljubi Bog nas z naprej obvaruj takih dobrot. Kakor povsod, tako so se tudi pri nas najpoprej vrgli na župnišče, če bi bilo še mogoče g. župnika dobiti, da bi ga po svoji bestijalni navadi mučili, in ko tega niso našli, so se pa znosili nad opravilo in obleko, kar je še ostalo. Tako je izgledalo v

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu.

Delniška glavnica: K 15.000.000.

Rezervni zaklad: K 4.000.000.

Prodaja srečke razredne loterije.

Kolodvorska ulica št. 27.

Centrala v Ljubljani.

Podružnice: Celje, Gorica, Sarajevo, Split, Trst in Maribor.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun.
Kakvo in prodaja vrednostnih papirjev vseh vrst.
Srečke na obroke,
promese k vsem žrebanjem.

župnišču, da je bilo res žalostno. Tudi kmetje jih ne bodo nikdar pozabili; dati je moral vsak, kamor so prišli, ali je bil bogat ali reven, če ne zlepa pa zgrda. In potem so se ti lačni Volkswehrovci pritoževali, da jih grdo gledamo. Na zadnje dni so še shod napravili in dobili enega govornika, seveda nemškega, da bi nas spoprjaznil z njimi, ali shod je bil slabo obiskan, samo nekaj uradnikov, ki jih sedaj ni več, in drugih pajdašev se je udeležilo shoda. Prve dni, ko so prišli, so razobesili pravo nemško trobojnico in so mislili, da so prišli med pristne Nemce, a ko so izprevideli, da si niso pridobili zaupanje, so obesili pa rdečo, krvavo, ker so delavci seveda večina pod isto zastavo. Pa tudi delavci jih niso bili veseli, ker jim niso prinesli nič kruha s seboj. Zmanjkalo je pa hitro vsega, ko so prišli. Prej smo pa kruha dosti imeli, ko so bili Jugoslovani tukaj in tudi zdaj ga že zopet imamo. Drugih nesreč je nas Bog še obvaroval kakor tudi cerkev, da ni bila oskrunjena od nemških Volkswehrovcev. Zadnji dan pred begom so pa že začeli ob desetih streljati s topovi in popoldne je bila kanonada vedno hujša, tako do petih. Nato je utihnilo tisto ropotanje z mašincami in začel se je splošen beg na veliko veselje tukajšnjih prebivalcev. Dva topa so nam pustili in veliko množino streliva. Bog nas varuj kuge in lakote in slabih letin, „Volkswehru“ in njenim pristašem pa želimo pogin.

MATTONI-JEVA
GISSHÜBLSKA
PRIRODNA KISLA VODA

Gospodarstvo.

Gospodarski napredek.

Vedno zopet, vsaj vedno pri vsakih volitvah se je slišalo in bralo, česa je našemu zaostalemu gospodarstvu na Koroškem treba. Pisalo se je, govorilo na zborih, do izvršitve pa ni prišlo, ker ni bilo denarja dosti, ne ljudi. Deželno zastopstvo je šlo svojo pot, mimo nas. V nekaterih ozirih se je mogel udeleževati tudi zavedni Slovenec raznih gospodarskih naprav, kakor deželnega hipotečnega zavoda, ali podružnic kulturnega sveta v krajih, koder tem podružnicam niso prednjačili izraziti nasprotniki, ali na splošno in v obsegu, ki bi bil primeren naši davčni moči, obsegu našega poljedelstva in — naši nujni potrebi, nismo bili nikjer zastopani in nismo imeli nikjer vpliva.

Zdaj so ovire padle. Narodni nasprotnik nima več oblasti v naših krajih, s tem je pot prosta. A napredek v gospodarstvu ne pride sam po sebi, treba ga je šele ustvariti. Kdo ga pa naj ustvari? Morebiti bo središče v Ljubljani? Morebiti pa bomo morali le sami stvar premisliti in storiti, kar bo potrebno? Naravno je, da za mladoletnega otroka poskrbijo stariši, ali jerob, a ko sam dorase, bo vsakdo zahteval, naj poskrbi sam! Tem bolj, ako ima še odrasli mladi mož na strani pomoč starišev. Menda ni dvojbe, da koroški pas A ostane last Jugoslavije. Če o tem ni dvojbe, treba ta pas takoj gospodarski urediti. Če se bo čakalo na volitve, se bo zamudilo zopet nekaj dragocenih mesecev, ali nam volitve stvari ne oteže, mesto da bi jo nam olajšale. Volitve nam bodo dale ljudske zastopnike, voditelje, od katerih se bo zahtevalo, da organizacijo vodijo, a volitve nam bodo vzbudile tudi političnih nasprotnikov, z nasprotniki pa neki nemir, ki bo radi gospodarskih organizacij le v kvar. Zato bi bilo pri-

merno, da se z gospodarsko organizacijo več ne odlašajo. Brali smo, kako so se zadnje mesece vojske ustanavljali „sveti“, „vojaški sveti“; potem so prišli na dan „delavski sveti“, in Nemška Avstrija jim je dala postavno podlago, ko jih je pripoznala za delavske zastopnike v vseh večjih podjetjih. Nato so kmetje v raznih deželah ustanovili še „kmetske svete“. Stvar je lahko v prid, ali lahko tudi v kvar, kakor se je bomo posluževali. Le-ti sveti bodo nastali tudi pri nas. Kmet, gospodar jih pa že nekako ima: občinski zastopniki, odborniki posojilnic so nekak „kmetski svet“. Voljeni zaupniki kmetskega ljudstva so, ljudstvo jih je izbralo iz svoje srede. Ta „kmetski svet“ treba je le še združiti in kmetsko stanovsko zastopništvo je dano. Le-to zastopništvo naj pozneje vse potrebe, ki v teku časa nastanejo v gospodarskem življenju, naj o teh potrebah razpravlja v listih, naj se o njih posvetuje in išče pametnih predlogov in načrtov za državno skupščino. Vsakdo ve, da je v vsakem državnem zboru važnejši odsek, nego plenum: celotni zbor dá stvari postavno obliko, ta končno reče: da ali ne, a proučuje in razmotri se vse le v odsekih. Tu dela strokovnjak poročevalec, tu se ugovarja in popravlja, tu je delavnica, ko je delo izvršeno, se pošlje še le v zbor.

Gospodarsko delo pa se naj ne prepušča samo gospodarskim odsekom državnih zborov. Delati se mora na širši podlagi, delati mora ves dotični stan sam — kmet, obrtnik, ali kdorkoli že. Vsakdo pa, kdor hoče delati v kaki stroki, se mora v ti neprenehoma poučevati. V ta namen nam služijo strokovni listi. Taki listi so ljudstvu v prvi vrsti potrebni. V vsako kmetsko hišo na Koroškem treba takoj spraviti poleg „Mira“, „Kmetovalca“, vsakemu obrtniku treba takoj priporočati mladega „Obrtnika“, vsakemu trgovcu „Trgovski vestnik“.

Ljudstvo je treba organizirati po stanovih, ne stan proti stanu, marveč stan k stanu, kakor se v zgradbi položi kamen k kamenu. Čas hiti, vsakdo pa misli danes samo nase. Kmet, kaj je s tvojimi posli, ki so bistveni del kmetskega stanu; obrtnik, kaj je s tvojimi učenci in pomočniki; trgovci, kaj z vašimi službenci, moškimi, ženskami? Kaj bo z narodom in državo, če se vse te mase ljudstva ločijo od svojega stanu in pridejo skupno pod socializem? Živimo zdaj še v dnevih obilnega zaslužka, ali boljše rečeno, dobička. Ne boje li ta obilni, čestokrat neopravičeni zaslužek vzbudil zavist in sovražstvo tistih, katerim še od bogate mize ne pade nobena drobtinica? V pravičnem stanovskem delu je gospodarski napredek, mi pa

menda mirno gledamo, kako razpada vse, kar je dozdej bilo delu podobno.

Lastnik in izdajatelj: **Gregor Einspieler**, prošt v Tinjah.
Odgovorni urednik: **Otmar Mihálek**.
Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu. Telefon 179.

Pristno štajersko vino

po zmerni ceni za gostilničarje okolice Celovca
ima na prodaj in priporoča
hotel Trabesinger
Celovec, Velikovška cesta 5.

Proda se dobroidoča

gostilna

z zemljiščem v bližini Pliberka. Več se poizve
pod šifro „B. T.“ poštnoležeče Pliberk.

Paramente

kakor mašna oblačila, pluviala, vela, plaščke za ministrante, cerkveno perilo, birete, kolarje, šmizete, kelhe, ciborije, monštrance, zvončke itd., križe, sohe v bogati izbiri po nizkih cenah ima v zalogi
oddelek za paramente Jožefovega društva v Celovcu.

Majhno posestvo

v št. Rupertu pri Velikovcu prodaja
Jakob Pogačnik, tovarnar v Velikovcu.

Vino (veliko množino)

lastnega pridelka, po znižani ceni prodaja

Davorin Tombah

vinogradnik, Sv. Vid pri Ptujju.

15.000 deščic za streho

(Dachshindel) ima na prodaj

Franc Lajčaher

Kotmaravas.

Najbolje milo znamke „Srna“

izdeluje

Tvornica mila in sode Ignac Fock, Kranj.

Poskusni zavoji à 4½ kg vsebine po pošti.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

Pavličeva
ulica
št. 7.

urađuje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Pavličeva
ulica
št. 7.